

OX2 Finland Oy
Kyminlinnantie 6
48600 KOTKA

KONTAKTMYNDIGHETENS UTLÅTANDE OM PROGRAMMET FÖR MILJÖ- KONSEKVENSBEDÖMNING AV MÄRKENKALL VINDKRAFTSPARK

1. PROJEKT

Projektets namn: Märkenkall vindkraftspark

Projektansvarig: OX2 Finland Oy

Den projektansvariges MKB-konsult: FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy

Bedömningsprogrammet har anlänt till kontaktmyndigheten 10.6.2014.

Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (MKB)

Syftet med lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning är att främja bedömningen av projektets miljökonsekvenser och ett enhetligt iakttagande i planeringen och beslutsfattandet samt att samtidigt öka medborgarnas tillgång till information och möjligheter att delta.

I vindkraftsprojekt där det enskilda antalet vindkraftverk är minst 10 och den totala effekten av vindkraftverken är minst 30 MW tillämpas ett MKB-förfarande på basis av punkt e) vindkraftsprojekt under punkt 7) energiproduktion i projektförteckningen som finns i 6 § i MKB-förordningen.

I det första av bedömningsförfarandets två skeden behandlas miljökonsekvensbedömningsprogrammet, som är den projektansvariges plan om vilka alternativ det finns för projektet, vilka miljökonsekvenser som ska utredas och med vilka metoder samt hur bedömningsförfarandet kommer att ordnas. På basis av utlåtandena och åsikterna som framförs om bedömningsprogrammet ger kontaktmyndigheten ett eget utlåtande om programmet, som bör beaktas när bedömningsprogrammet verkställs.

På basis av utlåtandena och åsikterna som framförs om bedömningsprogrammet utarbetas en miljökonsekvensbeskrivning, som ger information om projektet och projektalternativen samt en enhetlig uppskattning av deras miljökonsekvenser. Utgående från utlåtandena och åsikterna som ges om beskrivningen sammanställer kontaktmyndigheten ett eget utlåtande, i vilket granskas hur kraven som ställs på

innehållet i en bedömningsbeskrivning enligt MKB-förordningen har fullföljts. MKB-förfarandet avslutas i och med detta.

Bedömningsbeskrivningen och kontaktmyndighetens utlåtande om beskrivningen bifogas till eventuella tillståndsansökningar eller andra ansökningar som fordras för att projektet ska kunna genomföras. I beslut om projektet måste det framgå på vilket sätt bedömningsbeskrivningen och kontaktmyndighetens utlåtande om den har beaktats.

Bedömningsförfarandets anknytning till förfaranden enligt andra lagar

Förfarandet har förenats med planläggningsförfarandet enligt markanvändnings- och bygglagen (MBL).

Projektets syfte och läge

Bakgrunden till vindparksprojektet är de klimatpolitiska mål som Finland har förbundit sig till genom internationella avtal och som medlem av EU. En mångsidig energiproduktion har också lyfts fram som en central prioritet i Österbottens landskapsprogram för åren 2011–2014. Syftet med vindkraftsparken är att producera el med vindkraft till det riksomfattande elnätet. Projektet är beläget i ett område som hör till Vasa stad och Korsholms kommun. Avståndet till centrum av Vasa är ca 15 km och till Korsholms kommuns centralort Smedsby ca 10 km. Avståndet till kusten är ca 15 km. I närheten av projektet ligger byarna Kuni, Mullola, Golkas, Miekka, Staversby och Voitby. Projektet har en areal på ca 2 330 hektar.

Projektalternativ

Två alternativa sätt att genomföra projektet samt ett så kallat nollalternativ (att projektet inte genomförs) granskas.

I alternativ 1 skulle vindkraftsparken bestå av 22 vindkraftverk. Varje kraftverk skulle ha en effekt på högst 5 MW och därmed skulle vindkraftsparkens sammanlagda effekt vara högst 110 MW. Vindkraftverkens navhöjd skulle vara ca 145 meter och rotern ca 140 meter i diameter. Den totala höjden på vindkraftverken skulle därmed vara ca 215 meter.

I alternativ 2 skulle vindkraftsparken bestå av 30 vindkraftverk. Varje kraftverk skulle ha en effekt på högst 5 MW och därmed skulle vindkraftsparkens sammanlagda effekt vara högst 150 MW. Vindkraftverkens navhöjd skulle vara ca 145 meter och rotern ca 140 meter i diameter. Den totala höjden på vindkraftverken skulle därmed vara ca 215 meter.

I fråga om elöverföringen sluter vindkraftsproducenten ett avtal med innehavaren av distributionsnätet om anslutning till elnätet och om elöverföringen. Elektriciteten som produceras överförs via elstationen som byggs i området till det befintliga elnätet. För elöverföringen finns två alternativ:

Alternativ A: i alternativet byggs en 110 kV:s kraftledning från elstationen som ska byggas i projektområdets södra del intill de befintliga kraftledningarna

ända till elstationen i Västerbacka. Elstationen ligger cirka 10 kilometer nordost om projektområdet. När det gäller den nya 110 kV:s luftledningen undersöks alternativen att bygga en kraftledning intill de befintliga kraftledningarna som en egen ledning på egna stolpar eller som en lösning med gemensamma stolpar. Även ett alternativ med jordkablar utreds.

Alternativ B: i alternativet kopplas kraftledningen för vindkraften samman med den nuvarande 110 kV:s kraftledningen över en anslutningspunkt som byggs söder om Kärmeskallio.

Tillstånd och beslut som projektet förutsätter

Genomföring av vindkraftsprojektet fordrar flera tillstånd och beslut. I bedömningsbeskrivningens punkt 1.8 framförs på ett övergripande sätt de tillstånd och beslut som behövs. Kontaktmyndigheten påpekar att bullret från vindkraftverken kan orsaka oskäligt besvär (buller och reflexer) som avses i lagen om grannelagsförhållanden (26/1930), varvid byggandet fordrar miljötillstånd. Vindkraftverken bör placeras tillräckligt långt från bebyggelse och andra störningskänsliga objekt så att miljötillstånd inte behövs. I miljökonsekvensbedömningen bör det utredas huruvida det i de framförda alternativen uppstår områden som fordrar miljötillstånd. Om miljötillstånd behövs, beviljas det på separat ansökan som gjorts till kommunen efter att kontaktmyndigheten har gett utlåtande om bedömningsbeskrivningen. Projektområdet ligger i Vasa stad och Korsholms kommun. Enligt miljöskyddslagen (86/2000) är det regionförvaltningsverket som avgör tillståndsansökan, om verksamheten bedrivs i flera kommuner.

I byggskedet uppstår betydande mängder överskottsjord i projektområdet. Deponeringen av överskottsjorden kan utgöra en jordavstjälpningsplats, vilken kan fordra miljötillstånd av kommunens miljöförvaltningsmyndighet om mängden massa som deponeras understiger 50 000 ton. Regionförvaltningsverket är tillståndsmyndighet för jordavstjälpningsplatser för mer än 50 000 t.

Anknytning till andra projekt, planer och program

Till projektet ansluts internationella, nationella och regionala planer och program. Även vindkraftsprojekt som är aktuella eller planeras i närområdet inverkar på projektet. I kapitel 7 i bedömningsprogrammet har på ett övergripande sätt behandlats de planer och program som påverkar projektet samt i kapitel 6 andra vindkraftsprojekt i närområdet. Dessutom bör eventuella andra projekt som planeras i området utredas, eftersom de kan samverka med detta aktuella vindkraftsprojekt.

Bedömningsförfarandets anknytning till förfaranden enligt andra lagar

Samtidigt med bedömningen utarbetas delgeneralplaner för Märkenkall vindkraftsområde i Vasa stads område och i Korsholms kommuns område och utredningarna som blir färdiga under bedömningens förlopp betjänar utöver MKB-förfarandet även planläggningen av området. Delgeneralplaneringen är dock en självständig process som regleras av markanvändnings- och bygglagen.

2. KUNGÖRELSE AV BEDÖMNINGSPROGRAMMET OCH HÖRANDE

Kungörelsen och bedömningsprogrammet har varit framlagda till påseende 16.6–15.8.2014 på de officiella anslagstavlor i Vasa stad, Korsholms kommun och Vörå kommun. Handlingarna skickades också till huvudbiblioteken i Vasa, Korsholm och Vörå, som ställde fram dem för allmänheten. Ett för alla öppet informationsmöte ordnades 5.8.2014 kl. 16:00–18:00 i Kvevlax UF-lokal i Korsholm enligt principen om öppet hus.

Utlåtande om projektet har begärts av följande: Digita Oy, Finavia Abp, Fingrid Abp, Flygvapnets huvudstab, Meteorologiska institutet, Vasanejdens viltvårdsförening, Korsholms kommun, Vasa stad, Vörå kommun, Trafikverket, Trafiksäkerhetsverket, Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland, Världsnaturfondens Finlands fond (WWF) Havsömsarbetsgruppen, Forststyrelsen Österbottens naturtjänster, NTM-centralen i Österbotten fiskerienheten, Österbottens förbund, Österbottens museum, Huvudstaben, Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet Helsingfors, Skogsägarförbundet Kusten, Finlands naturskyddsförbunds Österbotten distrikt r.f., Finlands skogscentral/Kusten, Finlands viltcentral Österbotten, Merenkurkun Lintutieteellinen Yhdistys ry, Kommunikationsverket, Österbottens svenska producentförbund rf, NTM-centralen i Södra Österbotten / Trafik och infrastruktur, NTM-centralen i Södra Österbotten / Enheten för områdesanvändning och vattentjänster, NTM-centralen i Södra Österbotten / Enheten för naturmiljön, NTM-centralen i Södra Österbotten / Enheten för vattenresurser, NTM-centralen i Södra Österbotten / Miljöskydds-enheten.

Kopior av de ursprungliga utlåtandena har skickats till den projektansvarige. Nedan framförs utlåtandena och åsikterna i delvis förkortad form.

3. SAMMANDRAG AV UTLÅTANDEN OCH ÅSIKTER

Allmänt

I utlåtandena anmärks bl.a. på buller- och skuggningsolägenheterna som bebyggelsen utsätts för samt vindkraftverkens konsekvenser för fågelbeståndet. Området används även aktivt för rekreativ bruk och i flera av åsikterna påpekas hindren för rekreativ bruket. Dessutom påpekas att byvägarna lämpar sig dåligt för de tunga transporter under vindkraftsparkens byggnadstid.

Sammanlagt 16 utlåtanden och 51 åsikter har lämnats in.

Utlåtanden

Digita Ab

Digita Ab konstaterar följande i sitt utlåtande: Mottagningen av antenn-tv i närheten av de planerade vindkraftverken sker från huvudstationerna i Lappo och Vasa. Det är mycket sannolikt att vindkraftverken som planeras till Märkenkall kommer att orsaka störningar i tv-signalen. Vindkraftverken stör inte Digitas dataöverföringsförbindelser (länkar). Störningarna som vindkraftverken orsakar kan åtgärdas antingen genom fastighetsvisa antennreparationer eller med kompletterande sändningslösningar.

Fingrid Oyj

Enligt bedömningsprogrammet finns flera alternativ för projektets elöverföring, som undersöks för närvarande. Anslutningen till Fingrids stamnät har inte diskuterats med den projektansvariga, så det torde vara frågan om anslutning till regionnätets elstation eller kraftledning. I beskrivningsskedet ska uppgifterna om elöverföring och anslutningspunkter preciseras bl.a. med uppgifter om vem som äger kraftlinjerna och elstationen.

Meteorologiska institutet

Meteorologiska institutet har inget att anmärka på bedömningsprogrammet.

Trafikverket

I sitt utlåtande konstaterar Trafikverket följande: Vid transport av kraftverksdelar måste landsvägarnas, broarnas och trummornas bärkraft säkerställas i god tid (helst några år) innan transport. Om det konstateras att det finns behov av att förstärka konstruktionerna, planeras och genomförs åtgärderna på den projektansvariges bekostnad. Detta gäller också eventuell tillfällig flyttning av belyningsstolpar och trafikmärken samt utvidgning av anslutningar. I projektområdets närhet finns inga järnvägar eller vattentrafikleder, varför Trafikverket inte har något att anmärka i fråga om dessa.

Trafiksäkerhetsverket Trafi

Trafiksäkerhetsverket påpekar att i flyghindertillståndet är hindrets största räckvidd (maximala höjd) från markytan vid hindret. Hindret är betydande och det måste förses med flyghinderljus i enlighet med villkoren i tillståndet. Den som ställer upp hindret bör i enlighet med förfarandet med flyghindertillstånd säkerställa att flygsäkerheten eller lufttrafiken inte utsätts för fara eller skada. För att klargöra detta framför Trafiksäkerhetsverket att det på vindparkens område bör framgå den högsta hinderhöjden mätt från havsytan.

Ovan fokuseras på flygtrafiken, men med tanke på trafiksäkerheten bör även eventuella konsekvenser för andra trafikformer utredas på den planerade platsen för vindkraftsparken.

Västkustens miljöenhet

Vid några fritidsbostäder närmast vindparken finns det risk att 35 dB överskrids nattetid. Placeringen av kraftverken får inte vara sådan att Miljöministeriets riktvärden för buller överskrids. En skuggningsmodellering för alt. 1 skall även presenteras. De två alternativen är onödigt stora och lika varandra. Ett alternativ kunde vara mindre till arealen, t.ex. hålla sig innanför området i landskapsplanen. Tranornas och andra flyttfåglars flyttning mellan Söderfjärden och Vassorfjärden ska undersökas noggrant. Förekomsten av flygekorre och tjädernas spelplatser ska utredas noggrannare i projektområdet. Ett kraftverk i alt. 2 är placerat i ett område där risken för förekomst av sulfatjordar är stor.

Korsholms kommun

Kommunstyrelsen förutsätter att man i programmet för miljökonsekvensbeskrivningen (MKB-programmet) i enlighet med Etapplandskapsplan 2 för Österbotten lyfter fram både positiva och negativa konsekvenser av förverkligandet av Märkenkall vindkraftsprojekt. Speciell uppmärksamhet bör fästas vid

möjligheterna att minimera de negativa konsekvenserna när projektet förverkligas.

Kommunstyrelsen förutsätter att avståndet mellan befintliga bostäder och vindkraftverk uppgår till minst 2 km och att naturvärdena vid Märkenkallberget beaktas när delgeneralplanen görs upp.

Österbottens förbund

Österbottens landskapsplan har fastställts 21.12.2010. I landskapsplanen har tre områden för vindkraftverk anvisats, två av dessa finns i havsområdet (utanför Sideby och utanför Korsnäs) och ett på land (Bergö). Detta vore bra att inkludera i bedömningsprogrammet.

I landskapsplanen har kulturlandskapet i Kyro älvdal anvisats som ett område av riksomfattande värde när det gäller att värna om kulturmiljön eller landskapet. Detta samt den riktgivande friluftsleden norr om projektområdet vore det även bra att lägga till i bedömningsprogrammet.

I bedömningsprogrammet har man fört fram den riktgivande/alternativa vägdragningen som anvisas i den fastställda landskapsplanen och som delar projektområdet i sydvästlig–nordöstlig riktning. Beteckningen anvisar de vägförbindelser eller avsnitt, som i separata utredningar eller i fastställd regionplan har betydelse på nationell nivå, landskapsnivå eller regional nivå och för vilka en behovsutredning eller översiktsplan har utarbetats eller vars placering har undersökts i en plan på lägre nivå. Denna nya vägdragning av riksväg 8 mellan Helsingby och Vassor ska beaktas i den fortsatta planeringen av projektet. Den aktuella vägförbindelsen ingår i Österbottens trafiksystemsplan 2040 (godkänd av landskapsfullmäktige 12.5.2014), tabell 4 om betydande åtgärder för att förbättra verksamhetsförutsättningarna inom transporten, förbindelse mellan riksväg 3 och 8 Helsingby–Vassor.

Trafikverket har utarbetat en anvisning (Trafikverkets anvisningar 8/2012) om byggandet av vindkraftverk i närheten av trafikleder. I punkt 2 i anvisningen konstateras att vindkraftverk ska placeras på tillräckligt avstånd från landsvägar för att trygga trafiksäkerheten. Vid huvudvägar, där hastighetsbegränsningen är 100 km/h eller mer, är det rekommenderade avståndet till vindkraftverk (från vägens mittlinje) 300 m. På basis av en riskbedömning kan det minsta tillåtna avståndet mellan vindkraftverk och landsväg vara mindre, men dock åtminstone vindkraftverkets totalhöjd plus bredden på landsvägens skyddsområde.

Märkenkall projektområde är placerat på ett av de områden (Bobacken) som anvisas i etapplandskapsplan 2. Projektområdet är större än det område som anvisats för vindkraft i etapplandskapsplanen, men enligt bedömningsprogrammet placeras alla de planerade vindkraftverken inom det område som i etapplandskapsplanen betecknats med tv (vindkraft).

Österbottens förbund framför att i granskningen ska tas med ett alternativ som beaktar vägförbindelsen mellan Helsingby och Vassor. Förbundet anser att antalet alternativ som granskats för elöverföringen är tillräckligt.

I bedömningsprogrammet bild 11.3 har anvisats projektområdet, preliminära kraftverksplatser enligt alternativ 2 och den existerande vandringsleden i Kuni. Vandringsleden startar i Kuni och går från projektområdets nordostliga del via Märkenkall. I den preliminära placeringen av vindkraftverk har ett vindkraftverk placerats på Märkenkall intill vandringsleden och vindskyddet. Vindkraftverken ska placeras utanför vandringsleden med ett skyddsavstånd mellan kraftverken och leden. (I delgeneralplanen för Rajavuori i Laihela (godkänd av kommunfullmäktige 16.6.2014) har skyddsavståndet för den riktgivande friluftsleden angetts till 100 m.)

Österbottens museum

Projektet ligger på ett område som enligt Österbottens etappplan 2 om förnyelsebara energikällor är ett område som lämpar sig för byggande av regionalt betydande vindkraft. Planen har godkänts av landskapsfullmäktige och har skickats till Miljöministeriet för fastställande. På basis av planbeteckningen ska man fästa uppmärksamhet vid bl.a. landskapet och kulturmiljön, varav den senare omfattar kulturmiljön, den byggda miljön och fornlämningar. Det bör konstateras att Museiverket inte har anmärkt på det aktuella områdets lämplighet för vindkraftsbyggande (Museiverkets utlåtande om Österbottens etappplan 2 Dnr MV/65/05.02.00/2013).

Enligt tidtabellen som presenteras i programmet på sidan 7 framskrider miljökonsekvensbedömningen och generalplaneringen sida vid sida. I planerna utnyttjas i allmänhet de utredningar som producerats inom ramen för miljökonsekvensbedömningen och därför kan planläggningsarbetet inte ske innan konsekvensbedömningen gjorts. Enligt tabell 2.1 läggs planförslaget till påseende innan kontaktmyndighetens utlåtande, trots att just kontaktmyndighetens utlåtande och resultaten av alla utredningar ska vara tillgängliga för alla som är delaktiga i planens förslagsskede.

I programmet berättas det man känner till om landskapet och kulturmiljön samt presenteras hur miljökonsekvensbedömningen görs, dess metoder och avancemang. I projektområdet känner man inte till några fornlämningar och det är meningen att utreda huruvida sådana finns utgående från den planerade placeringen av kraftverk och elöverföring. För klarhetens skull konstaterar museet att granskningen av kraftverksplatserna bör göras så att formerna i terrängen beaktas på det område som kraftverket kan sträcka sig till om det faller omkull och till övriga delar granskas områdena som ingår i den förändrade markanvändningen, t.ex. vägnätet inklusive tillfälliga förbindelser som byggs, grävningssområden och upplagsområden. När det gäller fornlämningar räcker det inte nödvändigtvis med att säkra att de fysiskt lämnas orörda som åsyftas i lagen om fornminnen 1 §, utan också deras betydelse och koppling till miljön (4 § och 8 §) bör säkras. Med hjälp av utredningar som gäller kulturmiljön kan man gardera sig långt in i framtiden. Utredningarna kan anses vara tillräckliga, då man på basis av dem kan identifiera skyddsbehov och säkerställa objekt som fordrar skydd i olika planerings- och arbetsskeden så att byggandet, användningen eller nermonteringen av kraftverksområdet inte äventyrar de värden som värnas.

Huvudstaben

Enligt 24 § i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) bör de riksomfattande målen för områdesanvändningen beaktas i all planering av markanvändningen. Utöver specialmålen för byggande av vindkraft bör även specialmålen för försvaret och militärflyget (kapitel 4.2 fungerande regionstruktur och kapitel 4.5 fungerande kommunikationsnätverk och energiförsörjning) beaktas. Genom att beakta dessa tryggas tillräckliga regionala förutsättningar för garnisoner, skjut- och övningsområden, depåverksamhet, militärflyget och övriga verksamhetsmöjligheter för försvaret i Vasa stads och Korsholms kommun.

Huvudstabens logistikavdelning anser att genomförandet av vindkraftsprojekt fordrar ett godkännande utlåtande av försvarsmakten, om projektet bland annat kan orsaka olägenheter för försvarsmaktens lagstadgade uppgifter inom områdesövervakningen (t.ex. luftbevakningsradar).

Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet

Märkenkall planeringsområde är enligt uppgifterna i bedömningsprogrammet ett bra område, eftersom det inte ser ut att finnas särskilda vandringsstråk för fåglar eller andra djur där och naturtyperna representerar inte heller särskilda livsmiljöer för vilt.

Fastän man inte har strävat efter att räkna alla fågelarter, är det uppenbart att arbetsinsatsen som lagts ner på räkningarna av arter är synnerligen anspråkslös i förhållande till områdets omfattning. För hönsfåglarnas del förväntar man sig en utredning av spelplatser och kullräkningar, som skulle genomföras med hjälp av metoderna för kullräkning i fälttrianglar. Även i övrigt är arbetsinsatsen som gäller uppföljningen av flytten ganska anspråkslös med tanke på att flyttintensiteten varierar mycket från dag till dag. När det gäller räkningarna och flyttuppföljningen berättas inte desto noggrannare hur arbetet utförts i förhållande till olika tider på dygnet.

Schaktningsarbeten under byggtiden kan ha konsekvenser för kvaliteten på vatten som rinner bort från området och därmed även för fiskbeståndet i åar och älvar, även långt från det aktuella området. Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet anser att det är nödvändigt att också bedöma dessa konsekvenser. En allmänt hållen plan för uppföljningsprogram ska göras till konsekvensbeskrivningen. Uppföljningen ska vara så tillräcklig att man med hjälp av den kan separera vindkraftsproduktionens konsekvenser från naturliga variationer i beståndet både under byggandet och efter det. I bedömningen ska man fästa uppmärksamhet vid bl.a. jakten och dess arrangemang och annan användning av naturen.

Finlands skogscentral Kusten

Projektområdet används nu och i framtiden i huvudsak för skogsbruk. Skillnaden i arealen som används till skogsbruk i de olika alternativen är tämligen liten. Vid planeringen av luftkablarna bör man samarbeta med eventuella andra projekt. Det är nödvändigt att beakta sulfatjordarna i bedömningen. Skogscentralen är intresserad av att föra in värdefulla livsmiljöer i sin databas, om sådana hittas vid inventeringarna.

Finlands viltcentral

Ledamöterna i Österbottens regionala viltråd har framfört sin åsikt om bedömningsprogrammet, vilken har använts i utlåtandet. Finlands viltcentral konstaterar att bedömningsprogrammet i huvuddrag har gjorts på det sätt som ärendets omfattning förutsätter. Finlands viltcentral anser att områdets interna elöverföring bör byggas som jordkabel för att det ska inträffa så få kollisioner med luftledningarna med dödlig utgång som möjligt bland skogshönsfåglarna. I bedömningsprogrammet konstateras att det på området byggs ett tillräckligt antal transformatorer, varifrån elektriciteten till huvudelnätet leds antingen i luftledningarna eller i jordkablarna. Finlands viltcentral konstaterar att luftledningarnas konsekvenser för skogshönsfåglarna bör bedömas i MKB-programmet även i fråga om elektriciteten som leds till huvudnätet. Konsekvenserna för rekreationsanvändningen inklusive jakten bör beskrivas tillräckligt noggrant i bedömningsprogrammet. Konsekvenserna för rekreationsanvändningen bör granskas även med tanke på följderna på grund av att områdets särdrag kommer att förändras. I praktiken splittrar det ca 8000 hektar stora området hela skogsområdet i det aktuella området och det finns i framtiden ingen plats där det inte skulle synas vindkraftverk. Eventuella risker som vindkraftverken orsakar, t.ex. nedfallande is, bör tas upp i bedömningsprogrammet. Finlands viltcentral anser att bedömningen av projektens samkonsekvenser bör genomföras omsorgsfullt. Exempelvis konsekvenserna av flyghinder för flyttfåglarna bör granskas ur synvinkeln för samkonsekvenser av alla projekt i området. Finlands viltcentral konstaterar att det är viktigt att i bedömningsprogrammet begrunda tillgängliga metoder och lösningar för att lindra eventuella negativa konsekvenser för faunan och fågelbeståndet.

Vasa stad

Vasa stad konstaterar i sitt utlåtande att programmet för miljökonsekvensbedömning av Märkenkall vindkraftspark är tydligt strukturerat och texten har åskådliggjorts på ett mångsidigt sätt med bilder, kartor och fotomontage. Miljökonsekvensbedömningen av Märkenkall har schemalagts med planläggningen av området på så sätt att uppgifterna från miljökonsekvensbedömningen kan utnyttjas vid utarbetandet av delgeneralplanen. För planläggningen är det viktigt att de utredningar som enligt bedömningsprogrammet är under arbete färdigställs och att uppgifterna tillställs också dem som utarbetar delgeneralplanen.

Vörå kommun

Kommunstyrelsen i Vörå har inget att anmärka på i bedömningsprogrammet.

Österbottens Svenska Producentförbund r.f.

Österbottens Svenska Producentförbund anser att jordkabel är det första alternativet för elöverföringen och utnyttjande av nuvarande kraftledningsstolpar är det andra alternativet. Vid reparationen av nuvarande vägar och byggandet av nya vägar ska existerande bebyggelse beaktas. Under byggtiden ska man se till att även planerade skogsbruksåtgärder kan genomföras.

Åsikt 1.

De (2 personer) som framför åsikten motsätter sig användningen av Målarbackvägen– Långträskskogsvägen som serviceväg, eftersom den ligger mitt i

byn Voitby och leder till att landskapet i den gamla byn förstörs helt, likaså många invånares gårdar. Det går fyra andra vägar från denna sida till området och den här vägen är den längsta och krokigaste. Till exempel Langkujavägen går rakt till området och är kortare, men det allra bästa alternativet vore från Karlebyvägen eller Larvvägen.

Åsikt 2.

Den som framför åsikten anser att det har informerats alltför lite om saken och att informationsmötet hölls vid fel tidpunkt. Antalet vindkraftverk är för stort och de ligger för nära bosättningen. Projektet ligger för nära Vassorfjärden, som är viktigt för fågelbeståndet och orsakar olägenheter för rekreatjonsbruket av området. I bedömningsprogrammet har man inte alls behandlat konsekvenserna för människors hälsa (buller och skuggningar/reflexer).

Åsikt 3.

Den som framför åsikten ställer sig negativ till projektet på grund av de olägenheter som projektet orsakar.

Åsikt 4.

De (2 personer) som framför åsikten framför att avståndet mellan vindkraftverken och bosättningen ska vara enligt anvisningarna. De som bor närmast ska inte vara tvungna att lida av de olägenheter som orsakas av reflexer och lågfrekvent buller. Vägen som går genom Kuni by lämpar sig inte för transporter. Projektområdet är nästintill orört och fungerar som rekreatjonsområde och lämpar sig därför inte som industriområde.

Åsikt 5.

Den som framför åsikten anser att förhandsinformationen om byggandet av Märkenkall vindkraftspark och dess konsekvenser för omgivningen har varit mycket bristfällig. Minimiavståndet mellan vindkraftverken och de närmaste bostäderna/fritidsbostäderna bör vara över 2 kilometer, om vindkraftverkets effekt är 2 MW och det finns bara ett. Den mest betydande olägenheten av vindkraftverken är det lågfrekventa bullret (basbuller), som inte kan förhindras genom husets strukturer. Bullret från vindkraftverken orsakar sömnlöshet, förhöjt blodtryck och tinnitus. Allmänt taget försämras sömnens mängd och kvalitet, vilket påverkar människor på olika sätt. Det finns ännu mycket lite forskningsuppgifter om kort- och långvariga hälsoeffekter av vindkraftverk och detta är mycket oroande då vindkraftsparker byggs så här nära bosättningen. Dessutom sjunker fastigheternas värde, då en så här stor vindkraftspark byggs i närheten av bosättningen.

Åsikt 6.

Den som framför åsikten anser att byggandet av vindkraftverk på ett rekreatjonsområde inte kan försvaras på något sätt. En noggrannare naturutredning fordras. Friluftsleden ska bevaras i sin helhet. Vindkraftsparken planeras alltför nära bosättningen. De som bor i närheten av projektområdet får ingen kompensation för att fastigheterna sjunker i värde.

Åsikt 7.

Den som framför åsikten bor enligt de preliminära bullerberäkningarna i båda alternativen inom gränsen för området med 35–40 dB. Enligt en undersökning som gjorts i Sverige ökar bullerstörningen tydligt på tysta områden då bullret överskrider 35 dB. Det lågfrekventa bullret som vindkraftsverken orsakar vandrar mycket väl i luften och går genom husens strukturer. Det har framförts att lågfrekvent buller (100 Hz) dämpas i luften med 0,3 dB på en kilometers avstånd, medan 5000 Hz buller i samma förhållanden på samma avstånd dämpas med 44,2 dB. I projektplaneringen bör göras en tillförlitlig utredning över hur kraftigt det lågfrekventa bullret kommer att vara på olika avstånd från vindkraftsområdet. Även de sammantagna konsekvenserna av vindkraftsverkens buller ska utredas.

De hälsokonsekvenser som bullret orsakar är ett obestridligt medicinskt faktum, bullret är en risk för hälsan och även för boendetrivseln. Bullret leder också till att fastigheternas värde sjunker.

Åsikt 8.

Den som framför åsikten motsätter sig projektet på grund av de miljöolägenheter som projektet orsakar och eventuella begränsningar att röra sig i området.

Åsikt 9.

Informationen om projektet har hittills varit alltför ringa. Det bör finnas mer uppgifter om trafikolägenheter under byggtiden, eftersom det kommer att orsaka störningar för invånarna i området. Området är ett av de största enhetliga skogsområdena i regionen och där finns också en populär vandringsled med ett eld- och vindskydd. Det vore viktigt att komplettera naturutredningarna, de som gjorts hittills verkar inte tillräckliga. Ett omfattande industriområde med vindkraft kommer oundvikligen att minska närområdets attraktionskraft. Värdet på bostadsfastigheterna i närområdet sjunker. Konsekvenserna för landskapet och kulturmiljön är betydande. Vindkraftens hälsokonsekvenser (reflexer, skuggor, flyghinderljus) bör utredas noggrannare. Det bör ges mer information om vindkraftverkens bullerolägenheter. Hur långt ut över närområdet sträcker sig särskilt det lågfrekventa bullret, som går igenom bostadshusens strukturer?

Åsikt 10.

Projektområdet är ett rekreationsområde och därför motsätter sig åsiktsskribenten projektet. Värdet på fastigheterna i bostadsområdet sjunker. Den verkliga bullerkonsekvensen kan inte bedömas. Konsekvenserna för fågelbeståndet är skadliga.

Åsikt 11.

De (2 personer) som framför åsikten anser att de planerade platserna för vindkraftverken är till olägenhet för användningen av vandringsleden. Vindkraftverken ska också placeras tillräckligt långt bort från bebyggelsen.

Åsikt 12.

De (2 personer) som framför åsikten motsätter sig projektet och konstaterar att planerna är otydliga eller inte alls färdiga när det gäller antalet vindkraft-

verk, exakt läge, effekt och turbintillverkare. Hur ska man då i MKB-utredningen kunna ens gissa, vilka konsekvenser teknologin har för omgivningen? Risken för bullerolägenheter som orsakas av 22–30 vindkraftverk för dem som bor på 1–2 km avstånd och även längre bort är mycket betydande (totalt decibel). Området är ett av Vasa kustregions få ödemarksområden, där buller/ljudolägenheter som orsakas av människan inte kan höras. Märkenkall-området är ett betydande område för invånarna i närheten när det gäller friluftsliv, bär- och svamplockning samt jakt. Naturen är delvis unik, klippig skog med ett mycket gammalt trädbestånd. På området finns åtminstone två friluftsleder (endast Kunileden har nämnts i utredningen, en annan går via eld- och vindskyddet i Kärmeskallio). Försäljningsvärdet på fastigheterna i närområdet kommer att sjunka om en vindkraftspark byggs. Störningarna i tv-mottagare och mobiltelefonförbindelserna är vanliga i närheten av områden med vindkraftsindustri.

Åsikt 13.

Den som framför åsikten tackar för ett bra material och föreslår att endast en förbindelse för serviceväg byggs. I åsikten frågas bl.a. vad som kommer att hända om projektet möter motstånd och hur projektet påverkar flygtrafiken.

Åsikt 14.

Den som framför åsikten anser att ärendet har beretts bristfälligt och att informationen har varit bristfällig. Projektområdet är dåligt valt, eftersom området är ett av de sista orörda natur- och rekreationsområdena i närområdet. Dessutom har projektet skadliga verkningar för människornas hälsa och fastigheternas värde.

Åsikt 15.

Den som framför åsikten motsätter sig projektet på grund av de skadliga konsekvenserna för människorna och naturen.

Åsikt 16.

Den som framför åsikten motsätter sig projektet på grund av de skadliga konsekvenserna för människorna och naturen.

Åsikt 17.

Den som framför åsikten motsätter sig projektet för byggandet av vindkraftverk kommer att förstöra områdets värde för natur- och rekreationsbruket. Dessutom kan vindkraftverken orsaka häsoolägenheter för närområdets invånare.

Åsikt 18.

De (2 personer) som framför åsikten ställer sig positiva till vindkraften, men önskar att de vindkraftverk som är närmast bebyggelsen flyttas längre bort eller att de närmaste vindkraftverken tas bort ur planen. Dessutom framförs att vindkraftverken vid Märkenkall-leden tas bort. Kunivägen och Sandhedsvägen lämpar sig inte som servicevägar för vindkraftsparken.

Åsikt 19.

Den som framför åsikten motsätter sig att Kunivägen används som serviceväg för vindkraftsparken. Dessutom motsätter man sig att det natursköna skogsområdet görs till en vindkraftspark.

Åsikt 20.

Den som framför åsikten motsätter sig att Kunivägen används under byggtiden och att området som aktivt används för rekreationsbruk görs till en vindkraftspark. En del av vindkraftverken ligger för nära bosättningen och vindkraftverken kommer att väsentligt förändra landskapet. I åsikten påpekas även att informationsmötet för allmänheten hölls sent i förhållande till kungörelsetiden.

Åsikt 21.

Den som framför åsikten bor i närheten av vindkraftverket i Sundom och är orolig för eventuella bullerolägenheter som vindkraftsparken i Märkenkall kommer att ha.

Åsikt 22.

Märkenkall vindkraftspark ligger i ett område som är del av de nationella flyttstråken för fåglar. Fågelräkningarna för vindkraftsparkens första skede har gjorts vid fel tidpunkt, för det var inte tid för varken fåglarnas vår- eller höstflytt vid den tidpunkt då räkningen utfördes. Den som framför åsikten motsätter sig projektet, för området ligger i fåglarnas flyttstråk.

Åsikt 23.

De som framför åsikten (2 personer) motsätter sig byggandet av vindkraftverk i den skog som används för rekreation av människorna i många byar. Meddelandet publicerades och informationsmötet arrangerades under en allmän semesterperiod, och därför nåddes inte invånarna av informationen lika bra som under andra tider. På vilket sätt kan man garantera att vindkraften inte orsakar olägenheter för hälsan, och sömnlöshet? På vilket sätt kommer invånarnas hälsa att följas upp? Hur förändrar vindkraftsstrukturerna, vägnäten och nya dikningar nuläget på området när det gäller avrinning, diken som fylls och översvämningar? Vindkraften är inte naturvänlig energi, för hektarvis med skog avverkas för byggandet av vindkraft, trots att skogen skulle förhindra att klimatförändringen avancerar genom att använda koldioxiden i luften.

De som framför åsikten fordrar att vindkraftsområdet i Torkkola först byggs klart och är i bruk i minst två år innan beslut fattas om ett annat vindkraftsområde så här nära det första. Hur ser man till att invånarna fortsättningsvis har tillgång till tv-sändningar, trådlöst internet, GPS och mobiltelefonnät? Hur och av vem kompenseras hushållen för fastighetens värdeminskning? Om vindkraftsparken byggs, ska tystnadsperioder följas: Kraftverken är ur bruk mellan kl. 20–08 och under veckosluten. Områdets storlek och vindkraftverkens storlek och effekt ska definieras noggrant. En utredning om upplösningen av sulfitjordar i områdets vattendrag, bl.a. Kyro älv, bör begäras t.ex. från Geologiska forskningscentralen. De som framför åsikten är mycket bekymrade över vindkraftverkens eventuella hälsokonsekvenser för småbarns utveckling. I miljökonsekvensbedömningen har fågeluppföljningen gjorts vid alldeles fel tidpunkter. Vintern 2013–2014 var särartad då det inte var snö på marken och vädret

var varmt. Flyttfåglarna (särskilt de stora) flög iväg nära julen och återvände redan i februari. Vindkraftsområdet ligger alldeles mellan de betydande fågelområdena Söderfjärden och Vassorviken och flyttningen är mycket livlig. Dessutom framförs en oro över att den tunga trafiken genom Veikars och Kuni kommer att öka.

Åsikt 24.

Den som framför åsikten är oroad över buller- och landskapskonsekvenserna av vindkraftverken. Mullosvägen bör asfalteras, om den kommer att användas som serviceväg.

Åsikt 25.

Den som framför åsikten motsätter sig den nuvarande servicerutten i sydväst, som planeras att gå längs Voitbyvägen– Målarbackvägen– Långträskskogsvägen. I åsikten framförs tre alternativ till servicerutten i sydväst (karta som bilaga till åsikten).

Åsikt 26.

De som framför åsikten (2 personer) motsätter sig kraftigt projektet för att bevara lugnet och trivseln i byn.

Åsikt 27.

I åsikten konstateras att de höga vindkraftverken kommer att synas och deras ljus blinka på flera kilometers avstånd. Har det gjorts utredningar om hur denna ljus/bullerförorening kommer att påverka de nuvarande invånarnas liv? Åtminstone kommer en konsekvens att vara att nya invånare inte lockas till byarna. Det ekonomiska värdet på våra tomter, marker och skogar sjunker. Vad kommer att hända med vindkraftverken efter att deras användningstid har gått ut? Vem ansvarar för att montera ner kraftverken?

Åsikt 28.

De som framför åsikten (10 personer) motsätter sig att vindkraftverken placeras i ett rekreativområde och i närheten av bosättningen. Naturen i området är mångsidig och artbeståndet är rikt. I området bör en täckande naturutredning göras och eventuella bullerolägenheter även inomhus bör utredas. Dessutom ska man beakta eventuella skuggkonsekvenser. Kunivägen och Sandhedsvägen lämpar sig inte för transporter under byggnadstiden. Hur och vem kompenserar hushållen för fastighetens värdeminskning?

Åsikt 29.

De som framför åsikten (2 personer) anmärker på hälsoolägenheterna som orsakas av vindkraftverk. Det lågfrekventa bullret ska mätas även inomhus. Projektområdet är naturskönt och unikt och på området finns tre friluftsleder. En grundlig naturutredning ska göras på området. Kunivägen och Sandhedsvägen lämpar sig inte som servicevägar.

Åsikt 30.

Åsikten är gemensam för två lokala (Kvevlax och Vörå) föreningar och i den framförs att vindkraftparkens ska kopplas till det riksomfattande nätet med jordkabel. På detta sätt orsakar man så lite olägenheter som möjligt för mark-

ägarnas verksamhet. De existerande vägarna ska utnyttjas och i mån av möjlighet ska man undvika att bygga nya vägar. Under byggnadstiden ska markägarna ha möjlighet att utföra normala skogsvårdsåtgärder och idka jordbruk.

Åsikt 31.

De som framför åsikten (2 personer) motsätter sig att Målarbackvägen används som serviceväg.

Åsikt 32.

Den som framför åsikten bor i Merikart, i Golkasområdet, och invånarna kommer att belastas redan av Torkkola vindkraftspark, som just nu byggs. Eftersom Torkkola ännu är under arbete och de verkliga miljökonsekvenserna inte ännu är kända, är det oskäligt att bevilja tillstånd för ett ytterligare område, vilket skulle leda till att åsiktskribentens hem skulle ligga mellan två vindkraftsparker. Vindkraftverken orsakar oersättliga olägenheter, till och med förödelse för skogar, markägare och bosättningen i närområdet. I området finns flera naturområden som används för jakt, utflykter och bärplockning. På stenbelagda industriområden vill ingen göra utflykter och i huvudsak är det dessutom förbjudet, eftersom det är frågan om ett industriområde.

Eftersom området endast delvis ligger långt från bosättningen, är det uppenbart att området kommer att orsaka bullerolägenheter. Eftersom dessutom vindkraftsparken i Torkkola inte är färdigställd, kan man inte tillförlitligt göra modeller av de verkliga bullerolägenheterna, eftersom de inte finns verkliga mätningar av bullerbelastningen från Torkkola.

Åsikt 33.

De som framför åsikten (2 personer) motsätter sig byggandet av Märkenkall vindkraftspark i området vid Märkenkall/Kärmeskallio. Enligt föreningen Tuuli-voima-kansalaisyhdistys ry ska ett vindkraftverk med effekten 2 MW (1 st.) vara minst 2 km från bosättningen. Nu planeras 22–30 stycken vindkraftverk med effekten 5 MW och då borde avståndet till bosättningen i Golkas vara minst 5 km. Olägenheter som projektet orsakar är till exempel: bullerolägenheter: lågfrekvent buller tränger till och med genom väggarna på upp till tio kilometers avstånd, stör nattsömnen och ökar stressen, störningar i tv-mottagningen och mobiltelefonnätet har rapporterats i närheten av motsvarande områden, vandringsleden och vindskydden kring Märkenkall blir nästintill omöjliga att utnyttja, eftersom det ska vara ett skyddsområde på upp till 500 meter kring ett enskilt vindkraftverk, naturen, tystnaden, jaktmarker och marker för bär- och svampplockning går förlorade, olägenheter för djuren, fastigheternas värde kan sjunka betydligt i närheten av vindkraftsområdet.

Åsikt 34.

De som framför åsikten (4 personer) påpekar att vindkraftverken är placerade för nära bosättningen. Grundliga utredningar ska göras över de hälsoolägenheter som vindkraftverken orsakar. Det ska vara möjligt för byarna att utvecklas och att bygga nya hus även i framtiden. I området förekommer på flera platser flygekorre, dessutom förekommer även andra värdefulla arter. Under vårflytten rastar svanar och gäss på åkrarna mellan Miekka och Staversby. Naturutredningen bör göras på nytt och den bör vara grundligare. Byggandet

av vindkraftverken kan försämra vattenkvaliteten i Kyro älv. Informationen om projektet har varit bristfällig.

Åsikt 35.

De som framför åsikten (2 personer) motsätter sig Märkenkall vindkraftsprojekt. Projektet kommer att leda till att området sjunker i värde och att barnfamiljernas vardag äventyras.

Åsikt 36.

I åsikten konstateras att inventeringen av naturvärdena har varit bristfällig, konsekvenserna för människorna och boendemiljön har utretts dåligt, man känner inte till konsekvenserna för områdets utveckling på lång sikt.

Åsikt 37.

Åsikten har lämnats in av den lokala naturföreningen. I åsikten konstateras att projektet har långvariga negativa konsekvenser för både växtligheten och djurbeståndet. Naturutredningen är bristfälligt gjord, på området har inte observerats flygekorre, nattviol eller svart trumpetsvamp. Området är ett populärt friluftsområde och i åsikten föreslås att planeringen av projektet avslutas.

Åsikt 38.

I utredningen har inte älgjakten utretts närmare. Hur ska älgjakten kunna fortsätta i konsekvensområdet kring Märkenkall vindkraftspark? Farozonen för rikoschetterande kulor från älggevär är ca 1,6 km. Hur har man i planeringsprojektet för denna vindkraftspark beaktat de verkliga bullerolägenheterna för människan?

Åsikt 39.

Områdets värdefulla och speciella natur ska bevaras orörd.

Åsikt 40.

I åsikten motsätter man sig projektet, eftersom det ligger för nära bebyggelsen, förstör ett fint naturområde och en vandringsled.

Åsikt 41.

I åsikten konstateras att området är ett vackert naturobjekt, som används bl.a. för utflykter, bärplockning och jakt. För en vindkraftspark bör man hitta något annat område.

Åsikt 42.

I åsikten motsätter man sig användningen av vägen som går genom Kuni under byggnadstiden. Fastigheternas värde sjunker i närheten av vindkraftverk.

Åsikt 43.

I åsikten konstateras att det går åtminstone två vandringsleder i projektområdet.

Åsikt 44.

Åsikten har lämnats in av föreningen Älvbyarna i Östra Korsholm. I åsikten motsätter man sig användningen av Veikarsvägen för transport av byggmater-

rial. På grund av eventuella hälsorisker ska avståndet mellan vindkraftverken och bosättningen vara tillräckligt stort och täckande utredningar särskilt över bullerkonsekvenserna ska utarbetas. Dessutom ska man utreda eventuella samverkningar av vindkraftsparkerna i Torkkola och Märkenkall.

Åsikt 45.

I åsikten anmärks på brister i informationen. Man motsätter sig att ett rekreativområde tas i vindkraftsbruk. Vindkraftverk ska inte byggas så här nära bosättningen. Fastigheternas värde kommer att sjunka om vindkraftverk byggs.

Åsikt 46.

I åsikten frågas vem som tar ansvar för de olägenheter som vindkraftverken orsakar för hälsan. Fastigheternas värde kommer att sjunka då vindkraftverk byggs. I åsikten anmärks på bristerna i informationen.

Åsikt 47.

De som framför åsikten (2 personer) godkänner inte att Märkenkall vindkraftspark byggs så nära bosättningen som det nu planeras. I Merikart är redan ett industriområde under byggnad och detta innebär att Golkas/Merikart skulle bli mellan två industriområden. Fina vandringsleder går förlorade i och med byggandet. Fastigheternas värde kommer att sjunka då vindkraftverk byggs. Vindkraftsparken är alldeles för nära bosättningen.

Åsikt 48.

De som framför åsikten (3 personer) motsätter sig att Långträsk skogsväg används för transport av byggmaterial. I åsikten framförs alternativa vägplaner. Områdets rekreativområde skulle lida betydligt. I området finns vandringsleder och byggda vindskydd och kåtor bl.a. vid Märkenkall och Kärmeskallio. Djurbeståndet (i området har bl.a. påträffats björn, lodjur) skulle uppenbarligen drabbas av förändringarna i vindparksområdet och vägnätet. Vindkraftverken orsakar olägenheter för landskapet och i form av buller. Fastigheternas värde kommer att sjunka då vindkraftverk byggs. Den effekt/årliga elenergi som produceras i vindkraftsparken har uppgetts på ett missvisande sätt. Bullerberäkningarna i bedömningsprogrammet baserar sig på antaganden. För invånarnas rättsskydd vore det skäl att finnas ett förfarande ifall att det verkliga bullret trots beräkningarna överskrider de tillåtna gränserna. Informationen om projektet har nått invånarna i området mycket dåligt.

Åsikt 49.

Benämningen "vindkraftspark" ska inte användas i samband med projektet, eftersom det inte är frågan om en park, utan ett kraftverksområde. Det finns motstridiga uppgifter om projektets avgränsning och övriga basuppgifter om projektet på olika ställen (planens program för deltagande och bedömning, MKB, vindkraftsbolagets webbplats, kommunernas webbplatser). Också skogsbruksområdets naturvärden ska ha betydelse i konsekvensbedömningen, inte endast naturvärdena i områden i naturligt tillstånd. Informationen har varit mycket bristfällig, för största delen av invånarna har inte fått någon information om projektet. För att trygga en tillräcklig växelverkan och beakta invånarnas åsikter bör det i MKB-arbetsgruppen även finnas represen-

tanter för invånarna i byarna intill området eller så bör en förbindelsegrupp för invånarna grundas. Helt nya vägar ska byggas som huvudservicevägar till vindkraftsområdet. Hur säkerhetsavstånden för området under driftstiden påverkar områdets bruk ska framföras tydligt. Ett miljötillstånd måste fordras för projektet. Konsekvenserna för vattendragen ska utredas i MKB-skedet och tillstånd enligt vattenlagen ska fordras. I miljökonsekvensbedömningen och i planläggningen ska man beakta samverkningarna av Märkenkall vindkraftsområde och de andra projekten i närområdet. Till exempel konsekvenserna för fågelbeståndet sträcker sig till ett stort område, inte enbart närområdet kring kraftverken. Konsekvensområdet 2 km är alldeles för knappt för t.ex. lågfrekvent buller. Programmet som är ämnat för modellering av industribuller lämpar sig inte för att modellera lågfrekvent buller och infraljud från vindkraftverk. Bedömningen av sammantaget buller endast utgående från modeller och liknande projekt verkar inte övertygande. Olägenheterna av vindkraftverken kommer att dessutom hota närings- och hobbyverksamhet som omfattar djurhållning (får, getter, hästar, bin, hundar mm.). Vindkraftsområdet kommer att ha en negativ effekt för fastigheternas värde. Social- och hälsovårdsministeriets rekommendation om ett minimiavstånd på 2 km till närmaste bosättning bör följas. I uppföljningsprogrammet i MKB ska man fordra bullermätningar under driftstiden, även inomhus.

Åsikt 50.

Åsikten har inlämnats av Östra Korsholms jaktförening. I åsikten frågas huruvida det kommer att införas begränsningar att röra sig i området under byggnadstiden och andra begränsningar då vindkraftverken är i bruk (uppgörande av eld, användning av vägar i samband med jakten mm.).

Åsikt 51.

Den som framför åsikten motsätter sig projektet på grund av de hälsorisker som projektet orsakar.

4. KONTAKTMYNDIGHETENS UTLÅTANDE

Om projektet framförs de aspekter som bör framföras enligt 9 § i förordningen om MKB-förfarandet (713/2006). Uppgifter om projektets syfte, projektområdet och den projektansvarige har framförts. De tekniska uppgifterna har framförts i stora drag, men måste preciseras i beskrivningsskedet.

Projektbeskrivning

Projektet, projektets utgångspunkter och läge har beskrivits tydligt. Projektets placering har framförts tydligt på en karta som visar kraftverkens riktgivande platser. Avsikten är att det ska byggas 22–30 vindkraftverk med cylinderkonstruktion och med en navhöjd på 145 meter. Rotorernas diameter är ca 140 m, vilket betyder att kraftverkens maximala höjd är 215 meter. Projektets tekniska beskrivning har framförts tillräckligt i bedömningsförfarandet. Projekthelheten, som omfattar kraftverk, elstation och servicevägar, framgår väl av projektbeskrivningen. Projektets livscykel, byggskede, drift och nedläggning har beaktats på behörigt sätt. Åtgärder i anslutning till drift och underhåll av projekt-

verksamheten har också specificerats. Projektets planeringsläge och avancemang till tillståndsförfarande har framförts tydligt.

Behandling av alternativen

Till MKB-förfarandets centrala egenskaper hör alternativgranskningen. Syftet med alternativgranskningen är att stöda beslutsfattandet genom att framställa information om projektets alternativa lösningar och deras konsekvenser. Slutresultatet borde vara att man hittar det optimalaste alternativet bl.a. i syfte att minimera miljökonsekvenserna. Enligt 9 § 2 punkten i förordningen om MKB-förfarandet (713/2006) ska i bedömningsförfarandet i behövlig mån framföras alternativ till projektet, även alternativet att avstå från projektet, såvida ett sådant alternativ inte av särskilda skäl är obehövligt.

I projektet framförs två alternativ och alternativet att inte genomföra projektet. Granskningen har gjorts för stålcyindertorn, där tornens navhöjd är 145 meter. Alternativen framförs tydligt och behandlingen är behövlig. Enligt kontaktmyndighetens åsikt verkar antalet vindparksalternativ vara tillräckligt. Bristen kan anses vara att man inte säger på vilka grunder alternativen har valts ut. I bedömningsbeskrivningen är det skäl att framföra alternativens konsekvenser till den del det finns skillnader mellan alternativen t.ex. i fråga om landskapet, växtligheten, bullret och fågelbeståndet. I den fortsatta planeringen måste man kunna ta bort de kraftverk som på basis av granskningen inte är önskvärda.

Kontaktmyndigheten påpekar att på sidan 12 i bedömningsprogrammet sägs alternativen skilja sig från varandra med tanke på antalet vindkraftverk som byggs och enhetseffekten. I alternativen i bedömningsprogrammet är enhetseffekten dock samma 5 MW. Dessutom konstateras i bedömningsprogrammet att alternativen är olika när det gäller placeringen av vindkraftverk. I bedömningsprogrammet hade man kunnat presentera en karta, där placeringen av vindkraftverken i de båda alternativen skulle komma fram.

Projektets anslutning till andra projekt

I bedömningsprogrammet behandlas de vindkraftsprojekt som är under planering och som den projektansvarige känner till. Kontaktmyndigheten konstaterar att samverkan med andra projekt i näromgivningen bör utredas i beskrivningsskedet.

Tillstånd och beslut som projektet förutsätter

I kapitel 7 framförs tillstånd och planer som projektet förutsätter. Kontaktmyndigheten påminner om ändringen av MBL som trädde i kraft 1.4.2011 och som berör särskilda stadganden om vindkraftsbyggande. Enligt tredje punkten i 77 b § i MBL ska det, när en generalplan som styr utbyggnad av vindkraft utarbetas, utöver vad som annars föreskrivs om generalplaner, ses till att det är möjligt att ordna vindkraftverkets tekniska service och elöverföring. I generalplaner för vindkraft planläggs endast vindkraftsområdet. Enligt lagens inne-

hållskrav bör elöverföringen kunna ordnas. Av denna orsak är det viktigt att MKB-beskrivningen ger tillförlitliga svar på valet av genomförbara kraftledningsrutten så att generalplanen kan utarbetas. Utöver delgeneralplanen konstateras att projektet fordrar bygglov samt flyghindertillstånd av Trafiksäkerhetsverket Trafi. Byggande av kraftledningen fordrar bygglov enligt elmarknadslagen och tillståndet söks hos Energimarknadsverket. Kontaktmyndigheten tillägger att byggandet av en kraftledning även kan fordra inlösningstillstånd som söks hos statsrådet.

I bedömningsprogrammet konstateras att projektet eventuellt behöver miljötillstånd enligt miljöskyddslagen på basis av lagen om grannelagsförhållanden (26/1920) samt tillstånd enligt vattenlagen (587/2011). Kontaktmyndigheten anser att behovet av miljötillstånd och vattentillstånd ska granskas i bedömningsbeskrivningen när konsekvensbedömningen har blivit klar.

Eventuella åtgärder på objekt enligt vattenlagen, såsom överskridning av naturliga bäckar, måste framföras och konsekvensernas betydelse bedömas med tanke på bevarandet av naturtillståndet på objekten.

NTM-centralen påpekar att vissa åtgärder eller konstruktioner som gäller vägområdet fordrar tillstånd. Byggande av nya enskilda väganlutningar eller förbättring av de nuvarande anslutningarna fordrar anslutningstillstånd som beviljas av NTM-centralen. I skedet när projektet genomförs kan man dessutom behöva tillstånd för specialtransporter och tillstånd för arbete som utförs från väg. Byggande av kabel, rör eller annan motsvarande konstruktioner i vägområdet förutsätter återigen ett avtal som görs upp med NTM-centralen.

I byggskedet uppstår det betydande mängder överskottsmassor i projektområdet. Deponeringen av överskottsmassor kan bilda en avstjälningsplats för marksubstanser, som kan fordra miljötillstånd av kommunens miljöförvaltningsmyndighet, om den deponerade mängden massor är under 50 000 ton. För en avstjälningsplats med över 50 000 ton marksubstanser fordras tillstånd från regionförvaltningsverket.

Konsekvensbedömningen

Bedömningsprogrammets syfte är bl.a. att berätta om metoderna, med vilka bedömningen utförs och beskriva miljöns tillstånd i sådan utsträckning att det är möjligt att identifiera konsekvenserna och rikta dem på rätt sätt. Bedömningen bör utföras med beaktande av utöver det som framförs i bedömningsprogrammet även med hänsyn till synpunkterna och kompletteringarna som framförs i detta utlåtande. Metoderna som används ska beskrivas i bedömningsbeskrivningen.

Antaganden i anslutning till jämförelsemetoder och bedömning

Som jämförelsemetod för alternativen används en s.k. differentierande metod, där man betonar beslutsfattandet som utgår från olika värdemässiga utgångspunkter. Under bedömningsarbetet ska man identifiera eventuella osäkerhetsfaktorer så täckande som möjligt samt bedöma dess betydelse för tillförlitlighe-

ten på bedömningarna. Osäkerhetsfaktorerna kan ha betydelse för hur projektet framskrider och för förutsättningarna för beviljandet av tillstånd.

Avgränsning av verkningsområdet

Konsekvensernas verkningsområde presenteras i kapitel 8.3. Kontaktmyndigheten anser att de framförda områdena i huvudsak är tillräckliga.

Bullerkonsekvenser

Bullret från arbetet under byggtiden är obetydligt och uppkommer främst av arbetsmaskiner som används på arbetsplatsen och trafiken på transportlederna. Mest buller orsakas av vindkraftverken när de är i drift. Vindkraftverkets roterande rotorblad orsakar ett brus som är specifikt för vindkraftverket och som uppstår när vinden träffar rotorbladet och ljudet reflekteras mot masten.

För att minimera bullerkonsekvenserna av vindkraftverksbyggandet är det viktigt att placera vindkraftverken tillräckligt långt från bebyggelse och andra bullerkänsliga objekt. Bullerkonsekvenserna måste förebyggas genom att ändra vindkraftverkens placering och slopa kraftverk som står på kritiska platser med avsikt på bullerkonsekvenserna. Skadeverkningarna av buller anses minimeras när planeringsriktvärdena för vindkraftsbyggandets medelljudnivå dag- och nattetid underskrids vid kontrollpunkterna. Miljöministeriet har 28.2.2014 utfärdat tre anvisningar (Miljöministeriets anvisningar 2/2014, 3/2014 och 4/2014) om dimensionering och konstatering av buller från vindkraftverk. Anvisningarna stöder tillämpningen av planeringsriktvärdena för vindkraftsbyggande som har utfärdats i Miljöministeriets handledning 4/2012. I den fortsatta planeringen av projektet bör uppdateringen av bullermodellen och rapporteringen av uppgifterna i modellen göras i enlighet med de nya anvisningarna. I planen bör dessutom utfärdas bestämmelser som förebygger skadliga bullerkonsekvenser.

Kontaktmyndigheten påminner om att bullermodellerna bör göras både för buller under byggtiden och under tiden då vindkraftsparken är i drift. Modeller bör göras för alla projektalternativ. I beskrivningen bör det framföras hur många bostäder och fritidsbostäder som finns i de olika bullerzonerna. Bullermodelleringarna i bedömningsprogrammet är bristfälliga, eftersom det inte framkommer av materialet vilka kraftverkstyper som har använts i de olika alternativen.

Konsekvenser av skuggor och blinkningar

När solen lyser bakom vindkraftverket orsakar vindkraftverkets rotorblad rörliga skuggor. Skuggor och blinkningar uppstår bara under vissa tider på dygnet och året. Konsekvenserna av skuggbildningen från vindkraftverken modellerades med hjälp av programmet WindPRO. Modelleringen gjordes för både en så kallad verklig (real case) och en så kallad maximal situation (worst case).

Konsekvenser för luftkvaliteten och klimatet

Med vindkraft kan man påverka klimatet och luftkvaliteten genom att ersätta och minska energiproduktion som ger upphov till utsläpp. I bedömningsbe-

skrivningen kommer man att framföra utsläppsminskningen i egenskap av en beräkning i vilken projektets teoretiska energiproduktion jämförs med motsvarande produktion i t.ex. kolkondenskraftverk.

Konsekvenser för marken, yt- och grundvattnet

I bedömningsprogrammet bör man även beakta konsekvenserna för ytvattens kvantitet och inte bara deras kvalitet och framförallt på konsekvenserna för högvattenföringen. Med avsikt på bedömningen av konsekvenser för marken har kontaktmyndigheten inget att anmärka.

Konsekvenser för växtligheten och naturvärdena

Konsekvenserna för växtligheten och naturvärdena är lokala och framträder på platserna där vägarna och fundamenten byggs och där det finns arbetsområden under byggtiden. Projektets konsekvenser för växtligheten och naturvärdena bedöms på basis av resultaten från vegetations- och naturtypsutredningarna.

Kontaktmyndigheten påpekar att man i inventeringarna fokuserar på att lokalisera betydande objekt med avsikt på den naturliga mångfalden. Det är viktigt att utredningarna görs av en erfaren person och att de ger information uttryckligen om området där vindkraftverken och övriga konstruktioner placeras och där byggandet ändrar växtligheten.

Konsekvenser för fågelbeståndet

De kommande fågelutredningarna har beskrivits på generell nivå. På basis av det som presenterats kan man inte ännu bedöma osäkerhetsfaktorerna i anslutning till metoderna och utredningarnas omfattning. För fåglar som använder projektområdet som födosöksområde eller rastplats under flytten, kan vindkraftverken vålla betydande kollisions- och hinderkonsekvenser. På basis av de preliminära uppgifterna häckar rovfåglar både på själva projektområdet och i dess närhet.

Vid utredningarna ska man granska hur läget för olika flyttstråk och rastplatser i närmiljön och hur fåglarnas flygrutter går över projektområdet när de flyger mellan sina bon och födosöksplatser (alltså även aktiviteten under häckningstiden). Vid tolkningen av utredningarnas resultat ska också beaktas variationen från år till år bl.a. i olika väderförhållanden. I anslutning till uppföljningen av flyttfåglar är det skäl att presentera en analys över hur väl uppföljningen har förlagts tidsmässigt i förhållande till huvudflytten för de centrala arterna. Likaså ska man ta ställning till hur täckande flytten har kunnat följas på observationsplatserna (presenteras på kartan) eller om det finns områden som inte beaktats. Det är mycket viktigt att bedöma kollisions- och hinderkonsekvenserna som ansluter till fåglarnas grundläggande beteende. I utredningarna bör man dessutom beakta förekomsten av arter som gynnas av enhetliga skogsområden i projektområdet och bedöma konsekvenserna av splittrade skogsområden på grund av vindkraftsparken och hur skogsarterna påverkas av det-

ta. Kompletteringar till fågelutredningarna som framförts här är nödvändiga även bl.a. när det gäller behovsprövningen av Naturakonsekvenser.

Konsekvenser för arterna i habitatdirektivets bilaga IV (a) och övrig fauna

Omfattningen av utredningarna som gäller flygekorren och fladdermusen som ska göras på projektområdet kan inte ännu bedömas. I beskrivningen av utredningsmetoden hade det varit bra att beskriva på vilken höjd passivdetektorn har varit. För att man ska få information om uttryckligen de fladdermöss som flyger på den höjd som ingår i vindkraftverkens konsekvensområde, bör detektorn finnas tillräckligt högt uppe. Också konsekvenserna för övriga direktivarter ska bedömas i tillräcklig omfattning.

Konsekvenser för Natura 2000-områden, naturskyddsområden och skyddsobjekt

Vid prövningen av behovet av Naturabedömning ska det beaktas att databasen för Naturaområden för närvarande uppdateras. Uppdateringen gäller även skyddsgrunderna för Naturaområdena, d.v.s. uppgifterna om både naturtyper och arter. Det närmaste skyddsobjektet ligger ca 240 m nordost om projektområdet och är fastigheten 499-438-6-217 (på grundkartan texten Älgmässkärret), som anskaffats som METSO-skyddsobjekt till staten. På fastigheten torde tids nog inrättas ett naturskyddsområde. Det är skäl att granska skyddsobjektet även då resultaten av bullermodelleringen analyseras.

Konsekvenser för markanvändningen, näringsverksamheten, utnyttjandet av naturresurser och för byggd miljö

Projektets konsekvenser för samhällets infrastruktur och näringsliv utreds genom att granska lokala, regionala och riksomfattande markanvändningsplaner och -mål. Kontaktmyndigheten poängterar att det i konsekvensbedömningen även bör beskrivas vilka begränsningar av markanvändningen som projektet medför i projektområdet och i det övriga verkningsområdet. I bedömningsbeskrivningen är det skäl att även bedöma om projektet kan ha negativa konsekvenser för vissa näringar såsom t.ex. turismen eller jord- och skogsbruket. Även miljökonsekvenserna av byggandet av kraft- och elledningar som behövs för elöverföringen ska bedömas.

För planeringsområdet finns ingen generalplan med rättslig verkan. I Korsholms kommuns strategiska generalplan har området betecknats som område för vindkraft. I planeringsområdet går vandringsleden i Kuni, vilket bör beaktas i planeringen.

I bedömningsprogrammet nämns att det i landskapsplanen finns en reservation för en väg som går genom vindkraftsområdet. För vägsträckningen har en översiktsplan gjorts år 1990 (Vasa omfartsväg, översiktsplan för sträckan Helsingby–Vassor, Korsholm). Översiktsplanen för vägen ska beaktas i miljökonsekvensbeskrivningen och den ska beaktas vid placeringen av vindkraftverken.

Konsekvenser för trafiken

I bedömningsprogrammet berättas att trafikutredningarna granskar konsekvenserna för funktionen och säkerheten i trafiken längs transportlederna och hur anslutningarna fungerar. I miljökonsekvensbeskrivningen ska man också lyfta fram transporternas konsekvenser för vägnätet och broarna. I fråga om trafiken bör man i beskrivningsskedet framföra antalet nya vägar och vägvagnsnitt som istandsätts. Behovet av att förbättra de befintliga vägarna bör utredas även i fråga om landsvägsnätet och broarna.

Trafikverket har gett anvisningar om byggandet av vindkraftverk i närheten av trafikleder (Trafikverkets anvisningar 8/2012).

Konsekvenser för radarverksamheten, kommunikationsförbindelserna och flygsäkerheten

Höga konstruktioner såsom vindkraftverk kan påverka radarsignalernas och kommunikationsförbindelsernas funktion. För konsekvensbedömningen begärs utlåtande av försvarsmakten, Ficora och Digita.

Kontaktmyndigheten konstaterar att om vindkraftsparken orsakar olägenheter för t.ex. kommunikationsförbindelserna, bör man på förhand innan projektet verkställs, komma överens om eventuella fortsatta åtgärder och vem som ansvarar för kostnaderna.

Konsekvenser för landskapet och kulturmiljön

I bedömningsprogrammet konstateras att en landskapsanalys görs över projektområdet. Dessutom görs en utsiktsanalys. I bedömningen av landskapskonsekvenser utnyttjas fotomontage. Som grund för arbetet med bedömningen av landskapskonsekvenser används Miljöministeriets publikationer "Tuuli-voimat ja maisemat" samt "Mastot maisemassa". I fråga om fornminnen används resultaten från fornminnesinventeringen som utförs i projektet som bakgrundsuppgift. I inventeringen följs Museiverkets kvalitetsanvisning för arkeologiskt arbete som publicerades våren 2013.

Kontaktmyndigheten påpekar att ProAgraria på uppdrag av NTM-centralen i Södra Österbotten har uppdaterat inventeringen av landskapsområden av riksomfattande värde i landskapen Österbotten samt Södra och Mellersta Österbotten. Bland annat Kimo ådal och kulturlandskapet kring Laihela å har föreslagits ska tas med som landskapsområden av riksomfattande värde. Uppdateringsinventeringen får rättslig verkan först när statsrådet fattar beslut i ärendet. Uppdateringsinventeringen kan dock användas som bakgrundsmaterial då utredningar görs.

Konsekvenser för människors hälsa, levnadsförhållanden och trivsel

Konsekvenserna för människorna hör ihop med andra bedömningsaspekter, i vilka konsekvenserna har samband med människornas levnadsförhållanden, hälsa och trivsel. Dessa delkonsekvensområden är i synnerhet markanvändning och näringar, landskapet, buller- och skuggbildningskonsekvenser och

rekreationsanvändning. Till stöd för bedömningen ordnas evenemang och en enkät för allmänheten. Dessutom kommer man att intervjua företrädare för jaktklubbarna.

Kontaktmyndigheten anser att planen är bra, det är bra att upprepa enkäten till invånarna då vindkraftsparken är i bruk. I bedömningsprogrammet framförs inga konsekvenser som eventuellt vindkraftverkens belysning och flyghinderljus orsakar för bebyggelsen och faunan. Detta bör dock inkluderas i miljökonsekvensbeskrivningen.

Gemensamma konsekvenser

Projektets miljökonsekvenser bedöms som helhet med beaktande av pågående verksamhet i området. Dessutom beaktas planerade projekt i den omfattning som det finns uppgifter att tillgå och som de uppskattas ha sammantagna konsekvenser med detta projekt. Kontaktmyndigheten anser att granskningen är tillräcklig.

Bedömning av säkerhets- och miljörisker samt förebyggande och minskning av skadliga konsekvenser

I bedömningsbeskrivningen framförs i enlighet med MKB-förordningen förslag till åtgärder som förebygger och minskar skadliga miljökonsekvenser. I beskrivningen bedöms åtgärdernas effekt och framförs vilka åtgärder man har för avsikt att vidta i projektet.

Kontaktmyndigheten konstaterar att om projektet genomförs är det viktigt att ta i bruk metoder för att lindra skadliga konsekvenser. Granskningen av skadliga konsekvenser, hur de förebyggs och lindras bör åtminstone utföras för markanvändningen, människorna, rekreationsanvändningen, den värdefulla landskaps- och kulturmiljön samt den naturliga mångfalden, varvid särskild uppmärksamhet bör fästas på fågelbeståndet. I bedömningsbeskrivningen bör även granskas metoder för att förebygga risker och olycksituationer under pågående bygge.

Uppföljning av konsekvenser

Enligt bedömningsprogrammet utarbetas i samband med utredningen av konsekvenserna en preliminär plan för innehållet i programmet för uppföljning av projektets miljökonsekvenser. Kontaktmyndigheten konstaterar att det senast i bygglovsskedet bör framföras ett tillräckligt detaljerat förslag på uppföljningsobjekt och -metoder. I uppföljningen av konsekvenserna bör man beakta konsekvenser som riktas både till människor och till naturen. Uppföljningsprogrammet bör innehålla de konsekvenser som undersöks samt tidtabeller för uppföljning och rapportering. Rapporterna bör skickas utöver till kontaktmyndigheten även till kommunernas miljö- och hälsovårdsmyndigheter.

Rapportering

Bedömningsprogrammet är till sin layout och sitt innehåll tydligt och lättläst. Texten har åskådliggjorts med flera kartpresentationer. Kartorna är tydliga och visar på ett åskådligt sätt uppgifterna om projektet.

Sammandrag av kontaktmyndighetens utlåtande och slutledningar

Miljökonsekvenserna ska bedömas på ett övergripande sätt under MKB-förfarandet. I sitt utlåtande om bedömningsbeskrivningen bör kontaktmyndigheten ta ställning till bedömningens tillräcklighet och projektets genomförbarhet. Förutsättningen för bedömningen är att det finns tillräckliga uppgifter om utredningarna och projektets konsekvenser. I bedömningsbeskrivningen måste det finnas ett sammandrag med stöd av 10 § i statsrådets förordning (713/2006) 10 §. Sammandragets syfte är att bidra till gestaltningen av saken och lättare hitta de bedömda miljökonsekvenserna i projektet än utan det. I bedömningsbeskrivningen måste också enligt 10 § i MKB-förordningen (713/2006) ges en utredning om hur kontaktmyndighetens utlåtande om bedömningsprogrammet har beaktats.

Kontaktmyndigheten anser att bedömningsprogrammet är lättläst och åskådligt. Antalet alternativ uppfyller kraven i MKB-lagen. Kraftledningsrutten är en del av projektet och konsekvenserna av den bör bedömas med samma vikt som konsekvenserna av vindkraftverkens byggande och deras drift. Bedömningsprogrammet innehåller i huvuddrag aspekterna enligt 9 § i förordningen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (713/2006). Det berättas dock ganska lite om metoderna som ska tillämpas och kontaktmyndigheten påpekar därför att miljöförvaltningens anvisningar bör efterföljas i bedömningen (anvisning för planering av vindkraftsutbyggnad, bullermätningar). Kontaktmyndigheten förutsätter att bedömningen kompletteras till de delar som framgår av utlåtandet.

UTLÅTANDE FRAMLAGT TILL PÅSEENDE

Ursprungliga utlåtanden och åsikter som har lämnats in under förfarandet sparas i Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbottens arkiv. Kontaktmyndighetens utlåtande skickas för kännedom till de som har gett utlåtande och framfört åsikter och som har uppgett sina adressuppgifter.

Kontaktmyndighetens utlåtande är framlagt för påseende fr.o.m. 18.9.2014 på NTM-centralen i Södra Österbottens webbplats www.miljo.fi/markenkallvindkraftMKB och under en månads tid på de officiella anslagstavlorna i Vasa stad, Korsholms kommun och Vörå kommun samt i dessa kommuners bibliotek på basis av den tidigare publicerade kungörelsen.

Miljöskyddschef

Päivi Kentala

Överinspektör

Niina Pirttiniemi

Avgift

8 000 €, faktureras separat

Fastställande av avgiften och sökande av ändring i avgiften

Avgiften har fastställts enligt statsrådets förordning (3/2014). En betalningskyldig som anser att ett fel har begåtts vid fastställande av avgiften kan yrka på rättelse av avgiften hos Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten inom sex månader från att avgiften påfördes. Adress: Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten, ansvarsområdet för miljö och naturresurser, PB 262, 65101 Vasa, e-post: registratur.sodraosterbotten@elykeskus.fi.

SÄNDLISTA

OX2 Finland Oy

FÖR KÄNNEDOM

De som gett utlåtande och framfört åsikt
Finlands miljöcentral, bifogat 2 exemplar av bedömningsprogrammet